

LGT: Nhà lãnh đạo Trung quốc Đặng Tiểu Bình có câu nói bất hủ “ mèo trắng hay mèo đen , miễn bắt chuột đều được”. Nhưng ông đã quên nói phần còn lại “ mèo nào cũng chỉ là mèo”, có nghĩa bản chất của Cộng Sản là tư bản đồ, dù ở đâu, cũng giống như nhau, khó thay đổi. Kỳ này xin giới thiệu anh Trần Đức Hợp từ San Diego (CA) đóng góp bài viết về chuyến đi Moskva, thủ đô nước Nga. Trước đây anh cũng có bài viết tương tự nhân chuyến thăm viếng thành phố Saint Petersburg. Mời bạn đọc bài viết và thưởng lãm hình ảnh của anh ghi lại trong chuyến đi.

1) Khó Khăn Ban Đầu Lúc Khởi Hành:

Đường đi qua Nga khó, không khó vì ngăn sông cách núi , nhưng khó vì thủ tục, giấy tờ, rắc rối, nhiều khê ...Tuy chế độ Cộng Sản tại Nga đã sụp đổ từ tháng 8, năm 1991, nhưng thủ tục xin hộ chiếu vào Nga vẫn còn khá khó khăn và phức tạp. Trước hết phải có Voucher và Confirmation của khách sạn, trực thuộc Bộ Nội Vụ hay Bộ Ngoại Giao Nga. Sau đó gửi đơn lên Toà Lãnh Sự Nga ở San Francisco , kèm theo \$ 154 USD (cho thời gian 2-3 tuần) + US Passport đính kèm... Và chỉ khi có hộ chiếu trong tay, ta mới mua vé máy bay được. Do đó nếu quá cận ngày khởi hành, giá vé có thể lên đến trên 2,000 USD là chuyện thường , và du khách nên tránh đi những tháng 6, 7, 8 giá vé máy bay sẽ tăng thêm 400- 500 USD vì là mùa đông đảo du khách, và mùa học sinh đi nghỉ hè.

Khởi hành từ San Diego, hiền hòa và nắng ấm, tôi đã đến thăm Moskva, sau 23 tiếng bay, vào đầu mùa Xuân, tháng 5, 2005 bằng hãng máy

bay Lufhansa của Đức có ghé chờ đợi tại hai phi trường Denver, Colorado và phi trường Frankfurt, Germany.

2) Tổng Quát về Thành Phố Moskva :

Với dân số gần 8.5 triệu người, thành phố Moskva nằm trên một giải đất gần như bằng phẳng, chiều dài 45 Km và chiều ngang 20 Km . Có 11 đường xe điện ngầm chạy hướng Bắc- Nam và một đường chạy vòng tròn khu trung tâm Moskva trong đó có 12 công trình xây dựng với kiến trúc độc đáo của từng Ga điện ngầm/ Metro Station, nằm sâu hàng trăm thước dưới mặt đất. Con sông Moskva với dòng nước hiền hòa , êm đềm, chảy uốn lượn ngang qua khu trung tâm thành phố này. Hàng trăm ngôi nhà thờ Chánh Thống

Giáo (Eastern Orthodox) với nóc mái vòm, hình dạng giống như củ hành nên rất dễ nhận ra từ xa, nằm rải rác khắp nơi trong thành phố.

Moskva có những công trình và kiến trúc đặc biệt mà những nơi khác trên thế giới không có như : 1) Quảng Trường Đỏ/ Red Square với những ngọn tháp canh và tường thành thời Trung cổ của Điện Kremlin, 2) nhà thờ St Basil the Blessed với những mái vòm đầy màu sắc rực rỡ, 3) viện bảo tàng do nhà hảo tâm và kỹ nghệ gia Tretyakov hiến tặng thành phố năm 1892, 4) khu phố cổ Arbats với con đường dành riêng cho khách bộ hành và hàng trăm họa sĩ hành nghề ngay trên đường phố, 5) nhà hát Bolshoi, được xây dựng xong năm 1824, do hai Kiến trúc sư O. Bove và A. Mikhailov thiết kế, 6) nhạc viện Tchaikovsky gần đó đã đào tạo

những nghệ sỹ dương cầm và vĩ cầm tài hoa, 7) Đại học Tổng hợp Lomonosov (MGU) trên đồi Chim Sẻ / đồi Lenin nơi đào tạo và làm việc của nhiều nhà bác học nổi tiếng của Nga và thế giới, 8) bảo tàng Chiến tranh, và 9) sở thú Moskva có những con gấu trắng của miền Bắc cực là biểu tượng cho nước Nga nằm kế cận Quảng Trường Chiến Thắng rộng hàng trăm mẫu ...

3) Kỷ Niệm 60 Năm Lễ Chiến Thắng Đức Quốc Xã (1945- 2005)

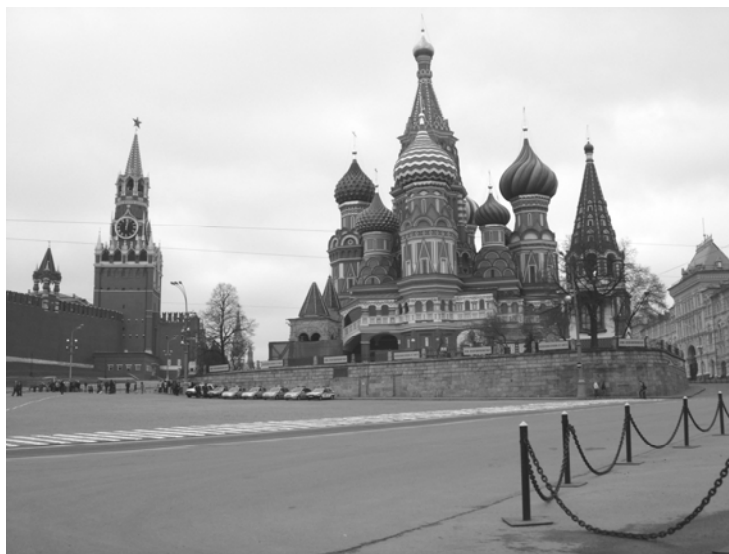
Ngẫu nhiên hay tình cờ mà tôi lại đến Moskva khi chính phủ và Tổng thống Putin (người Nga đọc là Puchin) của Nga đang chuẩn bị cho buổi lễ chào mừng 60 năm ngày Quân đội Đồng Minh (Mỹ- Anh -Nga- Pháp-Trung Hoa) chiến thắng phe Trục (Đức – Ý - Nhật). Hơn 50 vị Nguyên Thủ Quốc Gia khắp thế giới, kể cả phe bại trận đã đến đây , trong đó có G. W. Bush, Chirac, Koizumi, Blair, Schroeder....

Họ đã tham dự Lễ diễu hành tổ chức tại Quảng trường Đỏ, bên cạnh Điện Kremlin. Điều đáng ngạc nhiên là “Tứ Trụ Triều Đình” của Đảng và Chính phủ Cộng Sản Việt Nam là Tổng Bí Thư Đảng Nông Đức Mạnh ,Thủ Tướng Phan Văn Khải, Chủ tịch nước Trần Đức Lương , và Chủ tịch Quốc Hội Nguyễn Văn An đều tốt nghiệp tại Nga thập niên 1960s, và Chính phủ của nước Cộng Hoà Xã Hội Chủ Nghĩa Việt Nam đã không được mời tham dự ; riêng hai Tổng Thống nước Cộng Hoà Estonia và Lithuania thuộc vùng Baltics đã khước từ lời mời tham dự buổi lễ này...

Do đó , vấn đề an ninh tại Moskva đã được chuẩn bị thật nghiêm ngặt và nặng nề. Cứ mỗi 50 mét dọc theo Đại lộ Leninski dẫn đến trung tâm thành phố và tại những trạm Metro đều có Công An Nga, và Mật Vụ Đặc Nhiệm “Omon” đứng đây khắp mọi nơi để kiểm soát người dân Nga cũng như Passport của du khách từ phương xa đến . Người dân Nga có vẻ đã quen chịu đựng lối cai trị “ bàn tay sắt” của chế độ Cộng

Sản như thời trước năm 1991. Nhưng điều này lại gây sự khó chịu , ngột ngạt, và khó thở cho những du khách đến từ Phương Tây.

Tuy Liên Bang Xô Viết (USSR) đã tự động tan rã và 15 nước Cộng Hòa đã độc lập, nhưng trong lãnh thổ nước Nga vẫn còn có rất nhiều dân tộc tự trị khác của Nga cũng muốn “ Không Gì Quý Hơn Độc Lập Tự Do “, điều tối kỵ đối với chính quyền Trung Ương Nga. Do đó trên đất nước này đã xảy ra nhiều vụ tranh chấp và

Nhà thờ St. Basil trên công trường Đỏ

xung đột như ở Chechnia (nguyên nhân chính là đấu hỏa) , và những vụ khủng bố mà nạn nhân thường là những thường dân vô tội, đàn bà, và trẻ em. Ảnh hưởng của sự tranh giành quyền lực đã thể hiện rõ rệt trong đời sống hằng ngày của người dân tại đây.

4) Những Chiếc “Bánh Kem” của Stalin:

Nói đến Moskva mà không nói đến 7 chiếc” Bánh Kem”, được xây dựng từ những năm 1945 –1953, thì quả là thiếu sót lớn vì đó là biểu tượng của nhà độc tài Stalin,. Đây là 7 tòa nhà chọc trời , được xây dựng do sức lao động , mồ hôi và nước mắt của các tù nhân chính trị Nga và các tù binh chiến tranh Đức bị bắt phải lao động khổ sai để trả nợ chiến tranh . Trường Đại Học Tổng Hợp Lomonosop và Bộ Ngoại Giao của Nga cũng là hai trong bảy chiếc “bánh kem” đó. Tại 2 bánh kem này các quan chức Hà Nội đã học được những khuôn mẫu của chế

độ Stalin như lao động khổ sai, chế độ hộ khẩu,

Moskva nhìn từ trên cao

thường trú, tem, phiếu, lương thực ... và đã triệt để áp dụng cho các quân cán chính Miền Nam sau tháng 4 đến tại các trại học tập lao động khổ sai khắp Việt Nam. Người dân Moskva khi nhắc đến những chiếc bánh kem này đều lặng lẽ và bùi ngùi vì chiến tranh thế giới thứ hai (1939-1945) đã tiêu diệt gần 20 triệu dân và lính Nga, và sau đó khi cai trị Đông Đức họ cũng đã áp dụng những chính sách rất khắc nghiệt đối với người dân Đức. Ngày nay, khi bạn bước vào khu phòng đợi ở phi trường Frankfurt, Đức quốc, bạn sẽ cảm thấy ngay cái không khí và tâm trạng của hành khách tại đây. Những ồn ào, náo nhiệt ở những khu đi Tây Âu và Á Châu được thay thế bằng sự im lặng, lạnh lùng, khó thở, đầy dăm chiêu hiện lên trên từng khuôn mặt của từng du khách trở về Nga, và họ luôn mang những chiếc áo khoác da màu đen trên người (vì người dân Nga rất thích mặc áo da màu đen).

Ngoài ra, các chung cư kiểu Stalin ở Moskva vẫn còn tồn tại cho đến nay. Trong đó, mỗi hộ gia đình được mua lại từ các nhà đầu tư cá mập và nhà thầu xây dựng ăn cánh với xã hội đen (Mafia), với một diện tích trung bình khoảng

40- 100 mét vuông với giá cả rất cao (50,000 – 200,000 USD cho những đơn vị ở khá xa trung tâm thành phố) so với lợi tức trung bình đầu người hằng năm GDP khoảng 4,000 USD cho mỗi người dân Nga. Đặc biệt là những nhà này không có phòng khách (Living Room) như ở Hoa Kỳ nên mọi sinh hoạt của gia đình đều tập trung tại phòng ăn và bếp dính liền .

Lời Kết :

Gĩa từ Thành phố Moskva trong đêm khuya để đến Saint Petersburg, tôi đã trải qua những kỷ niệm tụy ngắn ngủi nhưng đây những biến động do những sinh hoạt kinh tế và chính trị đã và đang xảy ra liên tục tại nơi đây. Người dân Moskovites đã chịu đựng thật nhiều đắng cay và chua xót khi chuyển từ nền kinh tế bao cấp của Xã Hội Chủ Nghĩa qua nền kinh tế thị trường của Tư Bản Chủ Nghĩa, trong đó mọi người đều quay cuồng kiếm tiền để thỏa mãn những nhu cầu vật chất hàng ngày và Tây phương hóa. Cùng lúc đó, sự cứng nhắc của chế độ mới và sự tranh giành ảnh hưởng quyền lực chính trị đã làm người dân ở Moskva chứng kiến nhiều sự thay đổi “ú tim” trong đời sống hàng ngày. Đạo diễn Pháp gốc Nga, Pavel Longuine, đã diễn tả xã hội Moskva sau thời kỳ đổi mới thật tài tình trong phim “ The New Russian Tycoon “ phát hành năm 2004 và đã quay nhiều ngoại cảnh sống động tại Moskva.

Ôi những tham vọng của đời sống như “Tiền bạc, Quyền lực , Chính trị, Tội ác và Con người” đã làm trái tim tôi trở về với bản chất của con người là Hướng thiện và Nhân bản hơn . Bỏ lại sau lưng Moskva, tôi đã giã từ “người tình” không tên trong đêm khuya vắng...